

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0357/2012

31.10.2012

SPRAWOZDANIE

w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (na podstawie sprawozdania rocznego Rady dla Parlamentu Europejskiego na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa)
(12562/2011 – 2012/2138(INI))

Komisja Spraw Zagranicznych

Sprawozdawca: Arnaud Danjean

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
OPINIA MNIEJSZOŚCI	24
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	25

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (na podstawie sprawozdania rocznego Rady dla Parlamentu Europejskiego na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa)

(12562/2011 – 2012/2138(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie roczne Rady dla Parlamentu Europejskiego na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, szczególnie jego część dotyczącą wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) (12562/2011 – C7-0000/2012),
- uwzględniając sprawozdanie wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa dla Rady z dnia 23 lipca 2012 r. w sprawie WPBiO,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 23 lipca 2012 r. w sprawie WPBiO,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 1 grudnia 2011 r. w sprawie WPBiO,
- uwzględniając inicjatywę gandawską dotyczącą zdolności podjętą na nieformalnym posiedzeniu ministrów obrony UE we wrześniu 2010 r.,
- uwzględniając art. 2, 3, 24 i 36 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając punkt 43 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami¹;
- uwzględniając tytuł V TUE i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając Kartę Narodów Zjednoczonych,
- uwzględniając europejską strategię bezpieczeństwa pt. „Bezpieczna Europa w lepszym świecie” przyjętą przez Radę Europejską w dniu 12 grudnia 2003 r. oraz sprawozdanie na temat jej wdrażania pt. „Utrzymanie bezpieczeństwa w zmieniającym się świecie”, poparte przez Radę Europejską w dniach 11–12 grudnia 2008 r.,
- uwzględniając rezolucję z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie wdrażania europejskiej strategii bezpieczeństwa oraz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony²,

¹ Dz.U. C 139 z 14.6.2006, s.1.

² Dz.U. C 349 E z 22.12.2010, s. 63.

- uwzględniając rezolucję z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie współpracy cywilno-wojskowej i rozwoju potencjału cywilno-wojskowego¹,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 maja 2011 r. w sprawie rozwoju wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony po wejściu w życie Traktatu z Lizbony²,
 - uwzględniając rezolucję z dnia 14 grudnia 2011 r. w sprawie wpływu kryzysu gospodarczego na sektor obrony w państwach członkowskich UE³,
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 15 października 2012 r. w sprawie sytuacji w Mali,
 - uwzględniając art. 119 ust. 1 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A7-0357/2012),
- A. mając na uwadze zachodzące obecnie poważne zmiany kontekstu geostrategicznego, w jakim prowadzona jest wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa (WPZiB) i WPBiO, związane zwłaszcza ze wstrząsami na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej (w tym rewolucje, konflikty i/lub zmiany ustrojowe w Libii, Tunezji, Egipcie i Syrii), z pojawieniem się na arenie międzynarodowej nowych podmiotów o ambicjach na skalę regionalną, czy wręcz światową, oraz z nowym ukierunkowaniem priorytetów polityki obrony Stanów Zjednoczonych na obszar Azji i Pacyfiku;
- B. mając jednocześnie na uwadze wzrost zagrożeń i wyzwań dla bezpieczeństwa światowego wynikający z niepewności związanej z takimi problemami, jak: postawa państw i podmiotów niepublicznych (takich jak organizacje terrorystyczne) zaangażowanych w programy przyczyniające się do niebezpiecznego rozprzestrzeniania broni masowego rażenia (w tym broni jądrowej), rozwój w sąsiedztwie UE kryzysów lokalnych mających poważne skutki regionalne (jak np. obecny konflikt syryjski), ryzyko towarzyszące procesom transformacji w państwach arabskich i powiązane aspekty bezpieczeństwa (np. Libia i Synaj), zmiany w obszarze pakistańsko-afgańskim w perspektywie wycofania sił zbrojnych NATO, wzrost zagrożeń terrorystycznych na terenie Afryki, zwłaszcza w rejonie Sahelu, Rogu Afryki i w Nigerii;
- C. mając na uwadze, że zmiana klimatu jest powszechnie uznawana za czynnik istotny i zwielokrotniający zagrożenie dla światowego bezpieczeństwa, pokoju i stabilności;
- D. mając na uwadze, że Unia Europejska musi zareagować na te zagrożenia i wyzwania mówiąc jednym głosem, co zapewni spójność, działając w duchu solidarności między państwami członkowskimi i wykorzystując wszystkie środki i instrumenty w jej dyspozycji, aby zagwarantować pokój i bezpieczeństwo obywatelom;
- E. mając na uwadze, że WPBiO, która stanowi integralną część WPZiB i której cele zostały określone w art. 21 TUE, powierza Unii zdolność operacyjną opartą na środkach cywilnych i wojskowych;

¹ Dz.U. C 99 E z 3.4.2012, s. 7.

² Teksty przyjęte, P7-TA(2011)0228.

³ Teksty przyjęte, P7-TA(2011)0574.

- F. twierdząc, że WPBiO musi skonsolidować swój wkład na rzecz pokoju i stabilności na świecie dzięki misjom i operacjom prowadzonym w ramach całościowego podejścia, wdrażanego przez Unię Europejską w odniesieniu do danego państwa bądź regionu, a także dzięki współpracy wielostronnej w ramach organizacji międzynarodowych – zwłaszcza ONZ – i regionalnych i współpracy z takimi organizacjami, w poszanowaniu Karty Narodów Zjednoczonych;
- G. mając na uwadze, że rozbrojenie i nierozprzestrzenianie broni stanowią integralną część WPBiO, a także że należy wzmocnić dialog polityczny UE z państwami trzecimi oraz zintensyfikować wysiłki na rzecz realizacji zobowiązania podjętego przez UE w ramach międzynarodowych konwencji i porozumień; mając na uwadze, że zobowiązanie to można w pełni pogodzić ze wzmocnieniem zdolności cywilnych i wojskowych w ramach WPBiO;
- H. przypominając, że w Traktacie z Lizbony wprowadzono istotne innowacje, które mogłyby wzmocnić WPBiO, jednak pozostają one w dalszym ciągu niewykorzystane;
- I. przypominając, że począwszy od 2003 r. UE przedsięwzięła 19 misji cywilnych i 7 operacji wojskowych w ramach europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony, a następnie WPBiO, i że obecnie prowadzonych jest 11 misji cywilnych i 3 operacje wojskowe;

RAMY STRATEGICZNE WPBiO

Nowe ramy strategiczne

1. podkreśla, że Unia Europejska ma być podmiotem politycznym o znaczeniu światowym na arenie międzynarodowej, aby mogła propagować pokój i bezpieczeństwo międzynarodowe, chronić swoje interesy na świecie i zapewnić bezpieczeństwo własnym obywatelom; ocenia, że UE musi być w stanie podejmować odpowiedzialność w obliczu zagrożeń, kryzysów i konfliktów międzynarodowych, szczególnie w swoim sąsiedztwie; podkreśla w związku z tym potrzebę zachowania przez UE konsekwencji w jej polityce oraz szybszego i skuteczniejszego brania na siebie wyżej wspomnianej odpowiedzialności;
2. kładzie w tym kontekście nacisk na konieczność przejawiania przez Unię autonomii strategicznej poprzez prowadzenie silnej i skutecznej polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony, umożliwiającej UE w razie konieczności samodzielne działanie; podkreśla, że autonomia strategiczna jest pozorna, jeśli nie towarzyszą jej wiarygodne zdolności cywilne i wojskowe; przypomina o tym, że autonomię strategiczną buduje się w poszanowaniu istniejących sojuszy, zwłaszcza w NATO, i z utrzymując silny sojusz transatlantycki, jak podkreślono w art. 42 TUE, a także z poszanowaniem i wzmocnieniem skutecznej i wielostronnej współpracy jako zasady motywującej udział Unii Europejskiej w zarządzaniu kryzysami międzynarodowymi;
3. wyraża zaniepokojenie perspektywą upadku strategicznego, jaki grozi UE, nie tylko w związku z tendencją do zmniejszania budżetów obronnych, w kontekście światowego i europejskiego kryzysu finansowego i gospodarczego, lecz także z powodu stosunkowej i stopniowej marginalizacji instrumentów i zdolności zarządzania kryzysowego, zwłaszcza wojskowych; odnotowuje także negatywny wpływ braku zaangażowania

państw członkowskich w tym zakresie;

4. uważa, że Unia ma do odegrania ważną rolę jako gwarant bezpieczeństwa dla państw członkowskich i ich obywateli; jest przekonany, że Unia powinna dążyć do wzmocnienia własnego bezpieczeństwa i swych sąsiadów oraz nie polegać w tym względzie na innych; podkreśla, że UE musi być w stanie wnieść znaczący wkład w utrzymanie pokoju na świecie;
5. stwierdza, że opracowana w 2003 r. i uzupełniona w 2008 r. europejska strategia bezpieczeństwa, pomimo trwałej trafności zawartych w niej analiz i stwierdzeń, staje się nieadekwatna do tempa rozwoju zdarzeń i nie jest już wystarczająca do pojmowania dzisiejszego świata;
6. wzywa w związku z tym ponownie Radę Europejską do powierzenia wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej Komisji zadania opracowania białej księgi na temat bezpieczeństwa i obrony UE, w której przeanalizowano by interesy strategiczne UE w świetle zmieniających się zagrożeń i możliwości w zakresie zapewniania bezpieczeństwa państw członkowskich, zdolności instytucji UE do skutecznego działania w ramach polityki bezpieczeństwa i obrony, partnerstwa UE, zwłaszcza jej sąsiadami i z NATO i uwzględniając zmieniające się zagrożenia oraz rozwój stosunków z sojusznikami i partnerami UE, jak również z krajami wschodzącymi;
7. podkreśla znaczenie takich ram strategicznych, które nadadzą kierunek unijnym działaniom zewnętrznym i sformułują jasne priorytety w jej polityce bezpieczeństwa;
8. stwierdza, że biała księga powinna się opierać zarówno na koncepcjach wprowadzonych w europejskich strategiach bezpieczeństwa w 2003 r. i 2008 r., jak i na nowych koncepcjach bezpieczeństwa, które pojawiły się w ostatnich latach, takich jak „obowiązek ochrony”, bezpieczeństwo ludzkie i skuteczny multilateralizm;
9. podkreśla znaczenie dokonania, przy wsparciu ze strony Europejskiej Agencji Obrony (EAO) i we współpracy z NATO, przeglądu technicznego mocnych i słabych stron sił zbrojnych państw członkowskich UE; uważa, że biała księga będzie stanowić podstawę przyszłego europejskiego podejścia strategicznego i zapewni wskazówki dotyczące średnio- i długoterminowego planowania strategicznego zdolności cywilnych i wojskowych, jakie należy rozwinąć i nabyć w ramach WPBiO;
10. przyjmuje z zadowoleniem konkluzje Rady w sprawie WPBiO z dnia 23 lipca 2012 r. i zapowiedź posiedzenia Rady Europejskiej w 2013 r. poświęconego zagadnieniom obrony; zachęca państwa członkowskie i przewodniczącego Rady Europejskiej do zaangażowania Parlamentu w przygotowania do posiedzenia Rady;
11. przyjmuje z zadowoleniem sprawozdanie wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej Komisji dotyczące głównych aspektów i podstawowych wyborów w zakresie WPZiB, poświęcone częściowo zagadnieniom bezpieczeństwa i obrony; podkreśla jednak konieczność bardziej ambitnego rozwijania WPBiO; wzywa państwa członkowskie, aby przy wsparciu wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej Komisji wykorzystwały w pełni potencjał tego narzędzia, utrwalonego Traktatem z Lizbony, w kontekście wielu trwających – także u wrót Europy – kryzysów i coraz bardziej widocznego

przeźdefiniowanego zaangażowania Stanów Zjednoczonych;

12. przyjmuje z zadowoleniem wkład inicjatywy weimarskiej, do której przyłączyły się Hiszpania i Włochy, w ożywienie agendy WPBiO i impuls, jaki nadała ta inicjatywa w trzech głównych dziedzinach: instytucji, działań i zdolności; wzywa do utrzymania zobowiązania podjętego przez wspomniane państwa, aby zachować ambitną wizję WPBiO i postrzega ich działania jako wzorcowe oraz uznaje, że powinny przyłączyć się do nich i je podejmować wszystkie pozostałe państwa członkowskie;

WPBiO głównym elementem całościowego podejścia

13. przyjmuje z zadowoleniem konkluzje Rady w sprawie WPBiO z dnia 23 lipca 2012 r. i zapowiedź przedstawienia wspólnego komunikatu w sprawie kompleksowego podejścia przez Komisję i wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji; przypomina zarówno Komisji, jak i wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej Komisji o zaangażowaniu Parlamentu w to przedsięwzięcie;
14. podkreśla, że siła UE w porównaniu z innymi organizacjami tkwi w jej wyjątkowym potencjale do uruchomienia pełnej gamy instrumentów politycznych, gospodarczych, rozwojowych i humanitarnych w celu wsparcia prowadzonych przez nią cywilnych i wojskowych operacji i misji zarządzania kryzysowego pod patronatem jednego organu politycznego – wysokiego przedstawiciela/wiceprzewodniczącego Komisji – i że to całościowe podejście zapewnia UE wyjątkową i cenioną elastyczność i skuteczność;
15. ocenia jednak, że wdrożenie całościowego podejścia musi zagwarantować reakcję Unii na określone zagrożenia za pomocą odpowiednich środków cywilnych i/lub wojskowych; podkreśla, że całościowe podejście musi opierać się w takim samym stopniu na WPBiO, jak i na innych instrumentach działań zewnętrznych;
16. podkreśla, że ze względu na prowadzone w ramach niej operacje WPBiO musi pozostać głównym narzędziem zarządzania kryzysowego UE, nadając wiarygodność i rozgłos polityczny działaniom Unii, umożliwiając jednocześnie nadzór polityczny;

Wdrażanie Traktatu z Lizbony

17. przypomina, że w Traktacie z Lizbony wprowadzono poważne innowacje w ramach WPBiO, które wciąż jeszcze nie zostały wdrożone; uważa za godny ubolewania w związku z tym brak zainteresowania ze strony wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej Komisji ostatnimi rezolucjami Parlamentu wzywającymi do aktywniejszego i spójniejszego wdrażania nowych instrumentów Traktatu z Lizbony:
 - Rada może powierzyć grupie państw misję w celu ochrony wartości Unii i służenia jej interesom;
 - możliwe jest ustanowienie stałej współpracy strukturalnej w przypadku państw członkowskich, które spełniają wyższe kryteria zdolności wojskowej i które zaciągnęły w tej dziedzinie dalej idące zobowiązania, mając na względzie najbardziej wymagające misje;
 - w Traktacie wprowadzono klauzulę wzajemnej obrony oraz klauzulę

- solidarności;
- EAO powierzono ważne zadania w celu rozwijania zdolności wojskowych państw członkowskich, w tym w celu wzmocnienia bazy przemysłowej i technologicznej sektora obrony, określania europejskiej polityki w zakresie zdolności i uzbrojenia oraz wdrażania stałej współpracy strukturalnej;
 - w celu finansowania działań przygotowawczych do misji, które nie obciążają budżetu Unii, ma zostać utworzony fundusz początkowy;
18. zobowiązuje wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji do nadania niezbędnego impulsu rozwojowi potencjału Traktatu z Lizbony, tak aby Unia dysponowała na arenie międzynarodowej w ramach swojego całościowego podejścia całym szeregiem możliwości działania, obejmujących zarówno siłę przekonywania, jak i bardziej zdecydowane kroki, o ile okażą się one konieczne, zawsze w poszanowaniu Karty Narodów Zjednoczonych;
19. wzywa państwa członkowskie do aktywnej współpracy z wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel i Radą w celu wdrażania postanowień Traktatu z Lizbony dotyczących WPBiO w swoich krajowych strategiach obronnych;
20. przyjmuje z zadowoleniem rozszerzenie zakresu misji, które można prowadzić w ramach WPBiO i które wymienione są w art. 43 TUE, w stosunku do dawnych zadań petersberskich; zauważa jednak, że ambitny zamiar rozszerzenia zakresu tych misji nie znalazł odzwierciedlenia w decyzjach podjętych od czasu utworzenia ESDZ;

OPERACJE CYWILNE I WOJSKOWE

21. podkreśla, że jak dotąd WPBiO wniosła wkład w zarządzanie kryzysowe, utrzymywanie pokoju i poprawę bezpieczeństwa międzynarodowego; podkreśla, że obecnie WPBiO musi być w stanie interweniować we wszelkiego rodzaju kryzysach, w tym w kontekście bardzo gwałtownych konfliktów w najbliższym sąsiedztwie, oraz być wystarczająco ambitna, aby wywierać rzeczywisty wpływ w terenie;
22. zauważa, że obecnie prowadzonych jest 14 operacji: 11 cywilnych i 3 wojskowe; przyjmuje z zadowoleniem rozpoczęcie trzech kolejnych operacji cywilnych w lecie 2012 r. w Rogu Afryki (EUCAP Nestor), Nigrze (EUCAP Sahel Niger) i Sudanie Południowym (EUAVSEC South Sudan) oraz plany dotyczące misji cywilnej wsparcia kontroli granicznej w Libii; jest zdania, że misje te są pierwszymi sygnałami ożywienia agendy WPBiO; podkreśla znaczenie nabierania większego doświadczenia z misji i operacji;
23. uważa jednak za godne ubolewania, że UE nie wykorzystuje w pełni potencjału instrumentów wojskowych WPBiO, mimo że wiele kryzysów mogło uzasadniać podjęcie interwencji w ramach WPBiO, w tym kryzysy w Libii i Mali; podkreśla potrzebę rozważenia pomocy w dziedzinie reformy sektora bezpieczeństwa w krajach arabskiej wiosny, zwłaszcza w Afryce Północnej, ale także w regionie Sahelu; w tym kontekście zachęca do rozwinięcia obecnych planów dotyczących ewentualnych operacji wojskowych, a zarazem wzywa do ponownej oceny trwających obecnie misji;
24. wzywa także państwa członkowskie do podjęcia działań w ślad za deklaracjami

i wykorzystywania istniejących środków, protokołów i porozumień w celu udostępniania swoich zdolności na potrzeby realizacji WPBiO, na przykład w postaci grup bojowych lub wspólnych zespołów zadaniowych;

Balkany Zachodnie

25. przypomina o znaczeniu politycznym, strategicznym i symbolicznym zaangażowania UE w sytuację na Bałkanach Zachodnich, które z zadowoleniem przyjmuje i które przyczyniło się do pokoju i bezpieczeństwa w regionie; przypomina jednak, że region ten nadal boryka się z wieloma wyzwaniami, które stanowią dla Unii test wiarygodności; wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji do ponownej oceny wkładu UE w bezpieczeństwo w regionie Bałkanów Zachodnich, ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia praworządności, ochrony mniejszości i zwalczania przestępczości zorganizowanej i korupcji;
26. przyjmuje z zadowoleniem wyniki pierwszej misji cywilnej EUPM w Bośni i Hercegowinie, która zakończyła się 30 czerwca 2012 r. i która wraz z EUFOR ALTHEA przyczyniła się do dialogu między częściami składowymi tego państwa oraz do wzmocnienia praworządności;
27. stwierdza, że liczba personelu EUFOR ALTHEA, zapoczątkowanej w 2004 r., stale malała; w związku z czym popiera koncepcję zakończenia tej misji i udzielania nowego rodzaju pomocy UE na rzecz wzmocnienia zdolności i szkolenia sił zbrojnych Bośni i Hercegowiny;
28. wspiera rolę, jaką odgrywa misja EULEX KOSOWO, prowadzona w warunkach politycznych wymagających ostrożności i z zadowoleniem przyjmuje przedłużenie jej mandatu o kolejne dwa lata do 14 czerwca 2014 r.;
29. podkreśla pozytywną rolę pomocy udzielanej Kosowu w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej na wszystkich szczeblach i budowania praworządności oraz tworzenia aparatu sądowego, policyjnego i celnego wolnego od jakichkolwiek wpływów politycznych, zgodnie z dobrymi praktykami oraz standardami międzynarodowymi i europejskimi; odnotowuje restrukturyzację oraz redukcję personelu misji, uznając je za wyraźny znak osiągniętego do tej pory postępu;
30. podkreśla jednak, że wiele jeszcze pozostaje do zrobienia, aby EULEX KOSOWO w pełni wypełniała powierzone jej zadania i cieszyła się pełnym zaufaniem ludności, zwłaszcza społeczności serbskiej; wzywa misję do zintensyfikowania swoich działań na północy Kosowa i do większego zaangażowania się w dochodzenia dotyczące osób dopuszczających się korupcji na wysokim szczeblu;
31. wzywa powołany w ramach misji specjalny zespół dochodzeniowy do dalszego badania, z zachowaniem najwyższej staranności i ścisłości, kwestii poruszonych w raporcie Rady Europy dotyczących prawdziwości oskarżeń o handel organami; wzywa EULEX do wdrożenia, przy pełnym zaangażowaniu finansujących ją państw, programu ochrony świadków, umożliwiającego ustalenie faktów w drodze wnikliwego postępowania sądowego;

32. zauważa, że obecność KFOR pozostaje niezbędna do zapewnienia bezpieczeństwa w Kosowie i że powiązanie misji wojskowej NATO i misji cywilnej UE w dalszym ciągu wywołuje wiele pytań o skuteczność i trwałość; wzywa w związku z tym wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji do systematycznego przedstawiania sprawozdania w sprawie postępów misji EULEX KOSOVO – której przedłużenie do dnia 14 czerwca 2014 r. popiera – oraz w sprawie uzyskanych wyników i stosunków z siłami zbrojnymi NATO;

Róg Afryki

33. przyjmuje z zadowoleniem nową strategię Unii Europejskiej na rzecz Rogu Afryki, w ramach której przyjęto całościowe podejście w celu rozwiązania problemu piractwa i jego przyczyn, jak również wiodącą rolę Unii w kwestiach bezpieczeństwa w tym regionie, która zwiększa widoczność i wiarygodność UE w dziedzinie zarządzania kryzysowego; przyjmuje z zadowoleniem uruchomienie w maju 2012 r. Centrum Operacyjnego UE, które ma wspierać misje WPBiO w Rogu Afryki;

34. zauważa, że obecnie wdrażane są trzy operacje na rzecz tego regionu (Atalanta, EUTM Somalia i EUCAP Nestor), i podkreśla konieczność dalszego zapewnienia koordynacji między działaniami europejskimi a wysiłkami wspólnoty międzynarodowej, a przede wszystkim Unii Afrykańskiej, w celu zapewnienia funkcjonowania państwa i demokracji w Somalii; jest zdania, że Centrum Operacyjne Unii Europejskiej umożliwiłoby lepszą koordynację w ramach strategii na rzecz Rogu Afryki;

35. mając na uwadze zmiany polityczne i w zakresie bezpieczeństwa zachodzące w Somalii, zaleca, aby państwa członkowskie i wysoka przedstawiciel/wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej w porozumieniu z prawowitymi władzami Somalii, Unią Afrykańską (UA) i Międzyrządowym Organem ds. Rozwoju (IGAD) oraz ze Stanami Zjednoczonymi rozważyły możliwość wdrożenia procesu reformy sektora bezpieczeństwa (RSB);

36. przyjmuje z zadowoleniem rozpoczęcie misji EUCAP NESTOR i wzywa Tanzanię do zaakceptowania tej misji, której celem jest wzmocnienie obronnych zdolności morskich Dżibuti, Kenii i Seszeli oraz wsparcie praworządności w Somalii (w pierwszej kolejności w Puntlandzie i Somalilandzie) poprzez rozwijanie odpowiedzialnych sił policji przybrzeżnej i aparatu sądowego, przy pełnym poszanowaniu praworządności, zachowaniu przejrzystości i przestrzeganiu praw człowieka;

37. wzywa do skoordynowania misji EUCAP NESTOR z innymi inicjatywami dotyczącymi bezpieczeństwa morskiego, takimi jak MARSIC i MASE, finansowanymi odpowiednio ze środków Instrumentu na rzecz Stabilności i Europejskiego Funduszu Rozwoju; zaleca rozszerzenie misji EUCAP NESTOR na inne kraje, gdy tylko zostaną spełnione odpowiednie warunki;

38. wyraża uznanie dla operacji Atalanta za zasadniczy wkład w zwalczanie piractwa w Zatoce Adeńskiej i zachodniej części Oceanu Indyjskiego, w działania humanitarne oraz bezpieczeństwo morskie poprzez ochronę statków Światowego Programu Żywnościowego, a także innych zagrożonych statków oraz popiera jej przedłużenie do grudnia 2014 r.; popiera też rozszerzenie zakresu działań tej misji na obszar przybrzeżny oraz na wody terytorialne i wody wewnętrzne Somalii; wzywa państwa członkowskie do

wsparcia tej operacji odpowiednimi środkami – morskimi i powietrznymi – i zachęca statki handlowe do dalszego stosowania dobrych praktyk nawigacyjnych w celu zmniejszenia ryzyka napaści; przyjmuje z zadowoleniem wkład, jaki wniosła Holandia w operację Atalanta, w postaci zespołu ochrony statku, mającego na celu zapewnienie bezpieczeństwa konwojów z pomocą humanitarną, i zachęca inne państwa członkowskie do wniesienia tego rodzaju wkładu;

39. twierdzi, że piractwo można porównać do przestępczości zorganizowanej i że w celu zapewnienia swobody handlu i ochrony szlaku morskiego o zasadniczym znaczeniu należy utrudnić czerpanie korzyści gospodarczych z tego rodzaju działalności oraz zająć się przyczynami piractwa poprzez długoterminowe zaangażowanie na rzecz dobrego sprawowania władzy i stwarzania ludności możliwości prowadzenia zapewniającej samowystarczalność i legalnej działalności gospodarczej; wzywa Komisję i Radę do przedsięwzięcia wszelkich niezbędnych środków w celu zapewnienia wykrywalności przepływów środków finansowych pochodzących z tej działalności i ułatwienia wymiany informacji między operacją Atalanta a Europolem;
40. podkreśla pozytywną rolę misji EUTM Somalia, prowadzonej w ścisłej współpracy z Ugandą, Unią Afrykańską i Stanami Zjednoczonymi, w wyszkoleniu ponad 3000 somalijskich rekrutów, z których ok. 2500 zostało już włączonych do somalijskich sił bezpieczeństwa, przy jednoczesnym wspieraniu praworządności; ocenia w związku z tym, że misja przyczyniła się do zdecydowania o poprawy sytuacji w Mogadiszu i wokół niego dzięki wzmocnieniu sił bezpieczeństwa Somalii i AMISOM; wzywa do skoncentrowania wysiłków misji na ustanowieniu odpowiedzialnych, przejrzystych struktur dowodzenia i kontroli, ram finansowych, które mogłyby zapewnić regularne wypłaty wynagrodzeń, jak również na zminimalizowaniu zjawiska dezercji wśród wyszkolonych żołnierzy;
41. popiera przedłużenie misji EUTM Somalia do grudnia 2012 r. i położenie nacisku na tworzenie struktur dowodzenia i kierowania oraz wyspecjalizowanych zdolności, a także zdolności w zakresie samodzielnego szkolenia somalijskich Narodowych Sił Bezpieczeństwa, z myślą o przekazaniu fachowej wiedzy szkoleniowej UE podmiotom lokalnym; zauważa, że UE powinna kontynuować działania szkoleniowe po 2012 r. i w tej perspektywie zachęca ESDZ do zbadania możliwości przeniesienia przedmiotowego szkolenia w całości lub w części na te obszary Somalii, które znajdują się pod kontrolą władz, gdyż ich sytuacja w zakresie bezpieczeństwa jest lepsza; zaleca ściślejsze zaangażowanie misji EUTM Somalia w proces rekrutacji, a następnie reintegracji personelu korzystającego z przedmiotowego szkolenia wojskowego;
42. podkreśla, że model operacji EUTM Somalia, która przy stosunkowo niewielkich nakładach finansowych, sprzętowych i kadrowych zapewnia UE ważną rolę regionalną w Afryce Wschodniej, mógłby zostać powielony na innych obszarach, zwłaszcza w Sahelu;

Sahel

43. wyraża bardzo głębokie zaniepokojenie powiększającym się obszarem niestabilności w Sahelu, charakteryzującym się połączeniem działalności przestępczej, zwłaszcza handlu narkotykami, bronią i ludźmi, i działań zbrojnych radykalnych grup terrorystycznych, które zagrażają integralności terytorialnej państw regionu i których działanie może

w szczególności doprowadzić do trwałego ustanowienia obszaru bezprawia na części terytorium Mali i jego rozszerzenie się na kraje sąsiednie, co zwiększa zagrożenie dla obywateli i przedsiębiorstw europejskich obecnych na miejscu, już teraz dotkniętych problemem zabójstw i uprowadzeń; podkreśla zatem potrzebę wspierania stabilnego rządu w Mali, aby nie dopuścić do rozpadu kraju i spowodowanego nim efektu domina w postaci rozprzestrzeniania się przestępczości i konfliktów;

44. podkreśla zagrożenie dla bezpieczeństwa, jakie sytuacja ta pociąga za sobą dla całej Europy; w tym kontekście wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji i Radę do szybkiego wdrożenia w całości strategii UE na rzecz Sahelu, przyjętej w marcu 2011 r., i do podjęcia odpowiednich działań w zakresie bezpieczeństwa – w stosownych przypadkach z wykorzystaniem misji w ramach WPBiO – w celu udzielenia państwom tego regionu pomocy we wzmocnieniu ich zdolności w walce ze zorganizowaną przestępczością transgraniczną i grupami terrorystycznymi;
45. przyjmuje z zadowoleniem rozpoczęcie misji EUCAP Sahel Niger, której celem jest właśnie udzielenie pomocy Nigrowi w stawieniu czoła wspomnianym problemom dotyczącym bezpieczeństwa; stwierdza, że misja ta wpisuje się w pełni w ramy całościowej strategii na rzecz Sahelu, uważa jednak za godne ubolewania, że dotyczy ona tylko jednego kraju, podczas gdy w pozostałych państwach regionu, w szczególności w Mali, występuje pilne i poważne zapotrzebowanie na wzmocnienie zdolności i stawienie czoła zagrożeniom dla integralności terytorialnej;
46. z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady z dnia 15 października 2012 r. w sprawie sytuacji w Mali, w których pilnie apeluje się o kontynuowanie prac nad możliwą operacją wojskową WPBiO, zwłaszcza przez rozwijanie koncepcji zarządzania kryzysowego w związku z reorganizacją i szkoleniem malijskich sił obronnych;
47. wzywa do dalszego planowania operacji mającej na celu wsparcie, w porozumieniu z ECOWAS, restrukturyzacji malijskich sił zbrojnych w celu zwiększenia skuteczności sił bezpieczeństwa tego państwa i umożliwienia mu odzyskania kontroli nad własnym terytorium;

Libia

48. przyjmuje z zadowoleniem dotychczasową pomoc humanitarną i działania Komisji oraz państw członkowskich w zakresie ochrony cywilnej w Libii i w sąsiednich krajach w ramach wspierania ONZ; ocenia jednak, że kryzys libijski mógł być dla UE okazją do wykazania się zdolnością do działania w sposób bardziej kompleksowy – w stosownych przypadkach także działania zbrojne – w pełnym poszanowaniu rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, wobec poważnego kryzysu rozgrywającego się w jej bardzo bliskim sąsiedztwie i bezpośrednio naruszającego stabilność jej otoczenia; uważa za godne ubolewania, że brak woli politycznej ze strony państw członkowskich i ideologiczne obawy przed zaangażowaniem przez Unię własnych zdolności zepchnęły UE do roli drugoplanowej; odnotowuje niechęć niektórych członków Rady Bezpieczeństwa ONZ do wyrażenia zgody na rozpoczęcie przez UE humanitarnej operacji wojskowej w Libii;
49. wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji do wyciągnięcia z kryzysu

libijskiego wszelkich wniosków dotyczących zarówno procesu podejmowania decyzji w UE, jak i interwencji zbrojnej NATO, w odniesieniu do zdolności, lecz także, przede wszystkim, w odniesieniu do spójności i solidarności politycznej między państwami członkowskimi, jak również w odniesieniu do stosunków między Unią Europejską i jej WPBiO a NATO;

50. ocenia, że UE ma do odegrania ważną rolę w procesie transformacji instytucjonalnej w Libii, zwłaszcza w dziedzinie demobilizacji i integracji członków brygad rewolucyjnych, przekształcenia sił zbrojnych oraz pomocy w kontroli granic lądowych i morskich; uważa za godne ubolewania opóźnienia w nadaniu konkretnego kształtu wkładowi UE w sektor bezpieczeństwa oraz trudności koncepcyjne i problemy we wdrażaniu tego wkładu, które pozostawiają pole dla inicjatyw dwustronnych o wątpliwej widoczności i spójności; popiera przyspieszenie prac związanych z planowaniem misji cywilnej mającej na celu wsparcie kontroli granicznej;

Sudan Południowy

51. przyjmuje do wiadomości rozpoczęcie misji EUAVSEC-South Sudan mającej na celu wzmocnienie bezpieczeństwa portu lotniczego Dżuba; zastanawia się jednak nad zasadnością zorganizowania misji w ramach WPBiO w celu zapewnienia bezpieczeństwa tego portu lotniczego, mając na uwadze, że tego rodzaju misja mogła zostać przeprowadzona przez Komisję w ramach Instrumentu na rzecz Stabilności;

Demokratyczna Republika Konga

52. podkreśla znaczenie Demokratycznej Republiki Konga dla pokoju i stabilności w Afryce i popiera działania MONUSCO służące ochronie ludności cywilnej na wschodzie tego państwa;
53. przyjmuje z zadowoleniem wysiłki podjęte przez UE w ramach dwóch misji – EUSEC RD Congo i EUPOL RD Congo – w celu wzmocnienia praworządności w tym państwie; zauważa jednak, że obie te misje prowadzone są na zbyt małą skalę w stosunku do wielkości przypisanych im odpowiednio zadań i że w celu uzyskania namacalnych wyników niezbędna jest aktywna współpraca władz kongijskich;

Afganistan

54. wyraża zadowolenie z misji EUPOL AFGANISTAN, której celem jest stworzenie policji cywilnej i systemu sądowego oraz umożliwienie Afgańczykom przyjęcia głównej odpowiedzialności za te zadania w perspektywie odbudowy państwa afgańskiego; podkreśla, że misja ta, która powinna pozostać na miejscu do 31 maja 2013 r. i może zostać przedłużona do 31 grudnia 2014 r., jest częścią ogólnych działań wspólnoty międzynarodowej mających na celu umożliwienie Afgańczykom przejęcia odpowiedzialności za swój los po wycofaniu oddziałów NATO w 2014 r.; wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji i Radę do przeprowadzenia głębokiej wspólnej debaty z udziałem Parlamentu w sprawie zmian w całościowych środkach unijnych, a w szczególności w ramach misji EUPOL AFGANISTAN, w kontekście Afganistanu po 2014 r.;

Terytoria palestyńskie

55. jest zdania, że misja EUPOL COPPS dotycząca szkolenia palestyńskiej policji cywilnej, mająca na celu udzielenie Palestyńskiej Władzy Narodowej pomocy we wzmocnieniu instytucji przyszłego państwa palestyńskiego w dziedzinach egzekwowania prawa i sądownictwa karnego pod nadzorem palestyńskim i zgodnie z najwyższymi standardami międzynarodowymi, odniosła sukces; zauważa, że misja ta wpisuje się w ramy działań podejmowanych przez UE na rzecz utworzenia państwa palestyńskiego pokojowo współistniejącego z Izraelem;
56. wyraża ubolewanie w związku z tym, że działania w ramach misji EU BAM Rafah zostały zawieszane z chwilą, gdy Hamas przejął kontrolę nad Strefą Gazy, a także z powodu zmniejszenia liczby personelu tej misji, podkreślając jednocześnie, że jej utrzymanie w tym regionie wskazuje na wolę wniesienia wkładu we wszelkie działania ułatwiające dialog między Izraelczykami a Palestyńczykami ze strony Unii Europejskiej; uważa za godne ubolewania, że rząd izraelski nie zezwolił na to, aby szef misji EUPOL COPPS sprawował jednocześnie funkcję szefa misji EUBAM Rafah i aby dowództwo tej misji znajdowało się w Tel Awiwie, a nie we Wschodniej Jerozolimie;

Gruzja

57. podkreśla pozytywną rolę, jaką odegrała Misja Obserwacyjna Unii Europejskiej w Gruzji, zwłaszcza w odniesieniu do wspierania dialogu i przywrócenia środków budowy zaufania między stronami, ubolewa jednak nad tym, że wciąż nie zezwolono na to, aby misja ta udała się na terytoria okupowane Abchazji i Osetii Południowej, gdzie Rosja została uznana przez Parlament Europejski NATO, Radę Europy i niektóre państwa członkowskie za siłę okupacyjną;

Irak

58. zauważa, że misja EUJUST LEX–IRAQ, której mandat został przedłużony do 31 grudnia 2013 r., była pierwszą zintegrowaną misją UE dotyczącą państwa prawnego, której celem było stworzenie profesjonalnego, opartego na praworządności systemu sądownictwa karnego w Iraku; stwierdza jednak, że sytuacji w Iraku jest jeszcze daleko do stabilności, na co wskazują systematyczne zamachy w tym państwie, a sprawę pogarszają dodatkowo bardzo niepewne warunki w całym regionie;

Analiza doświadczeń

59. zwraca uwagę na znaczenie analizy doświadczeń z misji i operacji przeprowadzonych w ramach WPBiO i wyraża zadowolenie z pracy, jaką wykonali w tej dziedzinie Dyrekcja ds. Zarządzania Kryzysowego i Planowania ESDZ i SWUE; wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji do sporządzania regularnych sprawozdań z wyników tej pracy dla Parlamentu;
60. uważa za szczególnie ważne doświadczenie misji i operacji cywilnych, w której to dziedzinie Unia Europejska działa od dłuższego czasu, osiągając istotne wyniki; jest zdania, że wartość dodaną operacji cywilnych Unii Europejskiej należy uwzględnić w koordynacji wysiłków z naszymi partnerami i sojusznikami w dziedzinie zarządzania

kryzysami międzynarodowymi;

ZDOLNOŚCI I STRUKTURY PROWADZENIA OPERACJI

61. stwierdza, że przy organizacji unijnych operacji wojskowych zbyt często napotyka się problemy związane z tworzeniem sił i że brak wiarygodnych zdolności zagraża wiarygodności WPBiO; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do utrzymania mobilizacji w celu zapewnienia wysokiej jakości personelu i wyposażenia;
62. zauważa, że w strukturach zarządzania kryzysowego ESDZ występuje niedobór pracowników, zarówno cywilnych, jak i wojskowych, co zmniejsza zdolność tych struktur do reagowania i przyczynia się do pewnej marginalizacji WPBiO; wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji do jak najszybszego zaradzenia tej sytuacji; kładzie nacisk na bezpośredni związek, jaki powinien istnieć między wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji a strukturami zarządzania kryzysowego WPBiO;

Personel cywilny i zdolności cywilne

63. podkreśla trudności, jakie napotykają państwa członkowskie przy próbie dostarczenia wystarczającej liczby odpowiedniego personelu na potrzeby misji cywilnych prowadzonych w ramach WPBiO; wzywa Komisję i ESDZ do zbadania sposobów wspierania państw członkowskich w zakresie zwiększenia liczby funkcjonariuszy policji, sędziów i pracowników wyspecjalizowanych w dziedzinie administracji publicznej, którzy mieliby uczestniczyć w cywilnych misjach WPBiO;
64. przyjmuje do wiadomości przedłużenie obowiązywania cywilnego celu podstawowego 2010 na okres po 2010 r. i wyraża zadowolenie z przyjęcia wieloletniego programu rozwoju zdolności cywilnych; wzywa państwa członkowskie, a konkretnie zainteresowanych ministrów, aby zmobilizowali się do wdrożenia tego programu;
65. podkreśla potrzebę opracowania, oprócz zdolności wymienionych w kontekście cywilnego celu podstawowego dotyczącego funkcjonariuszy policji, sędziów, pracowników wyspecjalizowanych w dziedzinie administracji, skuteczniejszych wytycznych i zdolności w zakresie mediacji w celu dostarczania adekwatnych zasobów do prowadzenia mediacji zgodnie z harmonogramem i w skoordynowany sposób;
66. zauważa z niepokojem, że w niektórych państwach członkowskich obowiązki związane z typowaniem, koordynacją i angażowaniem personelu cywilnego misji WPBiO nadal są niezadowolająco wypełniane z powodu stosowania różnych kryteriów i praktyk w zależności od kraju; apeluje o większą koordynację między państwami członkowskimi i identyfikację najlepszych praktyk w tym względzie;
67. ubolewa nad brakiem zainteresowania wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej i państw członkowskich ostatnimi rezolucjami Parlamentu wzywającymi do zapewnienia wystarczającego i kompetentnego personelu cywilnego i znaczących zdolności; przypomina w tym kontekście o konkluzjach Rady z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie zdolności cywilnych WPBiO i jest zdania, że pozostają one w pełni aktualne, gdy chodzi o takie kwestie, jak:

- przyciągnięcie wystarczającej liczby wykwalifikowanych i wyszkolonych osób;
- przygotowanie właściwych elementów umożliwiających działanie misji, w tym zakończenie prac nad oprogramowaniem Goalkeeper; więcej elastycznych działań przygotowawczych; lepsze mechanizmy wyposażania misji cywilnych (w tym znalezienie stałego rozwiązania problemu magazynowania);
- dalsza realizacja działań przygotowawczych do misji cywilnych, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami TUE;
- usprawnienie oceny wpływu i korzystania z wyciągniętych wniosków;
- zacieśnienie współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi;

Personel wojskowy i zdolności wojskowe

68. zauważa, że UE stoi obecnie w obliczu znaczących finansowych ograniczeń i że ze względu zarówno finansowych, jak i budżetowych i politycznych, związanych bądź nie z kryzysem strefy euro, państwa członkowskie znajdują się na etapie zmniejszania lub, w najlepszym razie, utrzymania poziomu budżetu przeznaczonego na obronę; zwraca uwagę na potencjalny negatywny wpływ tych środków na zdolności wojskowe państw członkowskich, a zatem na zdolność UE do wykonywania jej obowiązków w zakresie utrzymania pokoju, zapobiegania konfliktom i umacniania bezpieczeństwa międzynarodowego;
69. zwraca uwagę na wzrost zdolności wojskowych i zdolności w zakresie uzbrojenia na kontynencie azjatyckim, zwłaszcza w Chinach; wzywa do pogłębienia dialogu z tym regionem ze szczególnym uwzględnieniem kwestii bezpieczeństwa i obronności;
70. podkreśla w szczególności, że trwający w ostatnich latach wzrost liczby operacji zewnętrznych, prowadzonych w Iraku, Afganistanie, Afryce, w tym w Libii, stanowił i wciąż stanowi poważne obciążenie finansowe dla państw, które uczestniczyły, bądź nadal uczestniczą w tych operacjach; zauważa, że koszty te mają bezpośredni wpływ na zużywanie się i przyspieszone niszczenie się sprzętu, a także na wolę angażowania się państw w operacje w ramach WPBiO w świetle ograniczeń budżetowych i zdolnościowych, z jakimi państwa te się borykają;
71. podkreśla, że wartość bezwzględna połączonych budżetów obronnych wszystkich państw członkowskich UE wytrzymuje porównanie z wydatkami głównych potęg wschodzących i że problem jest zatem nie tyle budżetowy, co polityczny, począwszy od określenia europejskiej bazy przemysłowej i technologicznej aż po łączenie niektórych zdolności operacyjnych; stwierdza, że konsorcja, wspólne inicjatywy i projekty łączenia spółek europejskich mogą przyczynić się do rozwoju europejskiego przemysłu obronnego;
72. zauważa, że operacja wojskowa w Libii, zainicjowana przez Francję i Wielką Brytanię przy wsparciu Stanów Zjednoczonych i przejęta przez NATO, uwidoczniała zdolność niektórych państw europejskich do zaangażowania się w bardzo intensywne konflikty, lecz także ich trudności w długotrwałym prowadzeniu tego rodzaju operacji, wynikające z braku podstawowych zdolności, takich jak zaopatrywanie w paliwo w czasie lotu,

gromadzenie informacji wywiadowczych czy broń precyzyjnego rażenia;

73. przypomina o swojej rezolucji z dnia 14 grudnia 2011 r. w sprawie wpływu kryzysu gospodarczego na sektor obrony w państwach członkowskich UE i podkreśla, że jego zalecenia mają istotne znaczenie dla rozwijania zdolności wojskowych państw członkowskich w duchu łączenia i udostępniania;
74. przyjmuje z zadowoleniem dwustronne porozumienia, takie jak francusko-brytyjską umowę o współpracy wojskowej, i wzywa inne państwa członkowskie do rozważenia takich dwustronnych lub wielostronnych umów o współpracy wojskowej i integracji jako ważnego przynoszącego oszczędności narzędzia, dzięki któremu można uniknąć powielania i które stanowi oddolny proces kształtowania WPBiO i przyszłej integracji UE w dziedzinie bezpieczeństwa;
75. przyjmuje z zadowoleniem pierwsze postępy w ramach inicjatywy UE dotyczącej łączenia i udostępniania zdolności wojskowych i wyraża uznanie EAO, której praca umożliwiła zidentyfikowanie 11 priorytetowych dziedzin działania; szczególnie podkreśla postępy dokonane w czterech dziedzinach: zaopatrywania w paliwo w czasie lotu, nadzoru morskiego, pomocy medycznej i szkolenia; wzywa natomiast do opracowania ram strategicznych dla tej inicjatywy;
76. uważa jednak za godne ubolewania, że do tej pory inicjatywa łączenia i udostępniania zdolności nie przyczyniła się jeszcze do wypełnienia żadnej z luk w celu podstawowym na 2010 r.; dostrzega niechęć państw członkowskich do ponoszenia ciężaru związanego z przyjęciem obowiązków państwa przewodniego w jednym z 300 proponowanych przedsięwzięć w zakresie łączenia i udostępniania, przedstawionych przez SWUE w kwietniu 2011 r.;
77. w związku z zaplanowanym na przyszły rok posiedzeniem Rady Europejskiej dotyczącym obrony wzywa państwa członkowskie do podsumowania zdolności istniejących w ramach Unii Europejskiej i do podjęcia ostatecznie zrównoważonej inicjatywy w celu rozpoczęcia procesu planowania obronności europejskiej;
78. z zadowoleniem przyjmuje propozycję EAO, aby opracować dobrowolny kodeks postępowania w sprawie łączenia i udostępniania zdolności w celu ułatwienia współpracy między państwami członkowskimi w nabywaniu i wykorzystywaniu zdolności wojskowych oraz wspólnym nimi zarządzaniu;
79. szczególnie popiera projekt dotyczący zaopatrywania w paliwo w czasie lotu, obejmujący też część poświęconą zakupom; wyraża jednakże rozczarowanie w związku z tym, że przewidywane rezultaty działań będą ograniczone z uwagi na jedynie odnowienie istniejących zdolności, zamiast tworzenia nowych; kładzie nacisk na utrzymanie przez państwa członkowskie europejskiego charakteru tej inicjatywy i ocenia, że Organizacja do Spraw Współpracy w Zakresie Uzbrojenia (OCCAR) jest właściwym podmiotem do zarządzania częścią projektu poświęconą zakupom;
80. przyjmuje z zadowoleniem porozumienie między Europejską Agencją Obrony a OCCAR podpisane w dniu 27 lipca 2012 r., które umożliwi nadanie stosunkom między tymi dwiema agencjami instytucjonalnego charakteru, ustanowienie bardziej zintegrowanej

współpracy w zakresie programów rozwoju zdolności wojskowych oraz wymianę informacji niejawnych;

81. przypomina, że wojna w Libii ujawniła też brak bezzałogowych samolotów zwiadowczych w europejskich siłach zbrojnych i stwierdza, że w Europie prowadzone są obecnie dwa konkurencyjne projekty dotyczące bezzałogowych samolotów o średniej wysokości i długotrwałości lotu (MALE); zwraca też uwagę na francusko-brytyjską współpracę w dziedzinie bezzałogowych samolotów bojowych, która zyskałaby na rezygnacji z wyłącznego charakteru i na otwarciu się na innych partnerów europejskich;
82. jest zdania, że stworzenie europejskiego dowództwa transportu lotniczego (EATC) jest konkretnym i udanym przykładem łączenia i udostępniania zdolności wojskowych i podkreśla, że utworzenie w ramach tej struktury floty samolotów A400M znacznie zwiększyłoby zdolności Unii Europejskiej i państw członkowskich do przemieszczania sił; zachęca wszystkie państwa uczestniczące do udostępnienia EATC wszystkich dostępnych środków transportu; zachęca nieuczestniczące państwa członkowskie do udziału w pracach EATC;
83. wzywa Komisję, Radę, państwa członkowskie i EAO do rozważenia możliwości wprowadzenia innowacyjnych rozwiązań w celu zwiększenia zdolności UE do przemieszczania sił, w szczególności w perspektywie dwutorowej: partnerstwo publiczno-prywatne w dziedzinie transportu lotniczego, oparte na niewielkiej flocie samolotów A400M, pozwoliłoby na przewożenie zarówno pomocy humanitarnej w razie katastrof, jak i sprzętu i personelu podczas misji i operacji prowadzonych w ramach WPBiO;
84. zaznacza, że przejawem zwiększenia zdolności europejskich powinno być także wzmocnienie bazy przemysłowej i technologicznej europejskiego sektora obrony; przypomina w tym kontekście o znaczeniu preferencji europejskiej i istotności „Buy European Act”;
85. zauważa, że występujący w Unii Europejskiej i państwach członkowskich kryzys finansowy i budżetowy doprowadzi do utraty wiedzy fachowej, jeżeli na szczeblu europejskim nie zostanie uruchomiony żaden poważny program dwu- lub wielostronny, i może dodatkowo doprowadzić do zaniku bardzo wyspecjalizowanej struktury przemysłowej; zwraca również uwagę na średniej wielkości europejskie przedsiębiorstwa sektora obrony, które także dotknął kryzys gospodarczy i finansowy, a które mogą przyczyniać się do rozwoju działalności gospodarczej i które są odpowiedzialne za utrzymywanie miejsc pracy w niektórych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
86. przyjmuje z zadowoleniem wnioski Komisji w sprawie programu „Horyzont 2020” na rzecz przyszłych, finansowanych z funduszy UE, cywilnych i wojskowych badań naukowych i zamówień publicznych, które będą wspierać misje WPBiO; stwierdza z zaniepokojeniem ograniczenie środków przeznaczonych na badania i technologie, które będzie miało długotrwały negatywny wpływ na zdolność Europejczyków do utrzymania wiarygodnego potencjału obronnego opierającego się na całym asortymencie uzbrojenia i sprzętu wojskowego; przypomina państwom członkowskim o ich zobowiązaniu do zwiększenia puli środków na powiązaną z obronnością działalność naukowo-badawczą i technologię do co najmniej 2% z budżetu na cele obronne i przypomina, że inwestycje w badania naukowe i technologie z zakresu obrony mają istotny wpływ na rozwój

zastosowań cywilnych;

87. z zadowoleniem przyjmuje ostatnie inicjatywy i przedsięwzięcia dotyczące obrony cybernetycznej; wzywa państwa członkowskie do zaangażowania się w jeszcze bliższą współpracę z EAO związaną z rozwojem ich zdolności obronnych, zwłaszcza w zakresie obrony cybernetycznej, szczególnie w kontekście budowania zaufania oraz łączenia i udostępniania zdolności; przyjmuje z zadowoleniem fakt, że obrona cybernetyczna będzie w EAO jednym z priorytetów w obszarze badań naukowych i technologii na potrzeby obronności;
88. przyjmuje z zadowoleniem działania EAO na rzecz ochrony europejskiej bazy przemysłowej i technologicznej w sektorze obrony oraz inicjatywę Barniera/Tajaniego dotyczącą utworzenia w ramach Komisji zespołu zadaniowego odpowiedzialnego za zachowanie i rozwijanie tego narzędzia strategicznego, którego rolą jest zapewnienie autonomii UE i jej państw członkowskich w dziedzinie obrony; zwraca się do Komisji o informowanie Parlamentu o toczących się pracach zespołu zadaniowego i wzywa ją do zaangażowania w przyszłości Parlamentu;
89. wzywa państwa członkowskie do wdrożenia w pełni dyrektywy w sprawie zamówień publicznych w sektorze obrony (2009/81/WE¹), aby zapewnić większą interoperacyjność zespołów i przeciwdziałać rozdrobnieniu rynku, które bardzo często przynosi korzyść państwom trzecim;
90. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji na temat polityki przemysłowej z dnia 10 października 2012 r. pt. „Silniejszy przemysł europejski na rzecz wzrostu i ożywienia gospodarczego”, który przyznaje, że sektor obrony w sposób dla niego niekorzystny posiada tylko wymiar krajowy i ogłasza rozwój wszechstronnej strategii na rzecz wspierania konkurencyjności przemysłu obronnego;
91. przypomina o wadze planu rozwoju zdolności opracowanego przez EAO; wzywa państwa członkowskie do jego pełniejszego uwzględnienia w planach krajowych i wykazywania większego zainteresowania udziałem w przedsięwzięciach EAO;
92. ocenia, że Rada i państwa członkowskie powinny w większym stopniu wspierać podmioty unijne, które mogą umożliwić poczynienie oszczędności poprzez łączenie zdolności, w szczególności EAO, Centrum Satelitarne Unii Europejskiej i Europejskie Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony;
93. zobowiązuje Radę i państwa członkowskie do zapewnienia EAO odpowiedniego budżetu i personelu, aby była ona w stanie wypełniać wszystkie zadania powierzone jej w Traktacie z Lizbony; podkreśla, że należy to uwzględnić w przyszłych wieloletnich ramach finansowych;

Polityka kosmiczna wspierająca WPBiO

94. podkreśla konieczność dysponowania odpowiednimi środkami satelitarnymi w dziedzinach obserwacji satelitarnej, gromadzenia informacji, łączności i orientacji

¹ Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76.

sytuacyjnej w przestrzeni kosmicznej dla zachowania autonomii decyzyjnej i operacyjnej UE; ocenia, że w tych dziedzinach możliwe byłoby łączenie i udostępnianie zdolności bardziej zaawansowane, niż przewidziano w istniejących porozumieniach dwustronnych i zawartych z Centrum Satelitarnym Unii Europejskiej, dotyczących programów Helios, Cosmo-Skymed i SAR-Lupe; życzyłby sobie, aby program MUSIS, który zastąpi obecną generację satelitów obserwacyjnych, stanowił przykład współpracy między państwami europejskimi, a także współpracy z ESDZ i polityczno-wojskowymi organami Unii;

95. w tym kontekście wzywa Radę i Komisję do zbadania możliwości finansowego udziału UE w przyszłych programach obserwacji satelitarnej, aby umożliwić organom polityczno-wojskowym Unii i ESDZ przydzielanie zadań satelitom i dysponowanie – na własny wniosek i w zależności od własnych potrzeb – obrazami satelitarnymi obszarów kryzysowych i tych, na których ma zostać przeprowadzona misja w ramach WPBiO;
96. przypomina o konieczności finansowania ze środków Unii projektu GMES, który podobnie jak GALILEO ma stać się elementem infrastruktury krytycznej UE;

Wzmocnienie szybkiego reagowania

97. zauważa, że pomimo usprawnień wprowadzonych w mechanizmie ATHENA, w poprzednich rezolucjach Parlamentu i w doktrynie wykorzystania grup bojowych UE, o które to usprawnienia wnioskowano np. w liście Trójkąta Weimarskiego, dotychczas nie rozmieszczono żadnej z tych grup, choć mogłyby one stanowić siły szybkiego reagowania, działające do czasu przejęcia operacji przez inne siły, lepiej przystosowane do długotrwałego działania;
98. ocenia, że sytuacja ta podkopuje wiarygodność instrumentu, jakim są grupy bojowe, i ogólnie WPBiO, podczas gdy można było rozmieścić je w przeszłości; zachęca państwa członkowskie do utrzymania mobilizacji i wypełnienia zobowiązań dotyczących tego instrumentu, mając jednocześnie na uwadze, że wobec inwestycji finansowych i nakładów na zaspokojenie potrzeb kadrowych grup bojowych, ich niewykorzystanie przy kilku sprzyjających okolicznościach, które zaistniały, jest nieodpowiedzialne;
99. powtarza, że mechanizm ATHENA należy w jeszcze większym stopniu dostosować w celu zwiększenia udziału kosztów wspólnych i zapewnienia w ten sposób sprawiedliwego podziału obciążeń w operacjach wojskowych i przewycięzania niechęci państw członkowskich do przyjmowania ról przywódczych w misjach WPBiO;
100. popiera trwający przegląd procedur zarządzania kryzysowego, który powinien zakończyć się przed końcem bieżącego roku i ułatwić szybsze wdrażanie cywilnych i wojskowych operacji w ramach WPBiO; ocenia, że procedury zarządzania kryzysowego powinny pozostać w ramach operacji WPBiO i nie powinny objąć innych instrumentów, co groziłoby skomplikowaniem procedur; popiera też przegląd procedur finansowania mający na celu zapewnienie szybszego i bardziej elastycznego uruchamiania funduszy;

Struktury i planowanie

101. ocenia, że powierzona Centrum Operacyjnemu UE rola, polegająca na koordynowaniu misji w Rogu Afryki, stanowi pierwszy krok w kierunku utworzenia europejskiego organu odpowiedzialnego za planowanie i prowadzenie operacji, dysponującego dostatecznym personelem oraz wystarczającymi środkami łączności i nadzoru; ubolewa jednak nad tym, że Centrum nie jest stałym ani centralnym punktem planowania i przeprowadzania operacji wojskowych i misji cywilnych;
102. ponownie opowiada się za utworzeniem w ramach ESDZ, w stosownych przypadkach z wykorzystaniem stałej współpracy strukturalnej, sztabu operacyjnego (OHQ) Unii Europejskiej do celów planowania operacyjnego i prowadzenia misji cywilnych i operacji wojskowych;
103. zwraca uwagę na wyrażaną przez Radę w konkluzjach z grudnia 2011 r. wolę wzmocnienia zdolności planowania i prognozowania; popiera rozszerzenie kompetencji SWUE w tym kierunku; ocenia, że Centrum Operacyjne UE także mogłoby wesprzeć SWUE w realizacji tego zadania;
104. zauważa z zainteresowaniem wyodrębnienie w ramach Centrum Sytuacyjnego Unii Europejskiej dwóch nowych jednostek: „Situation Room” i „Intelligence Centre” (INTCEN) i z zadowoleniem przyjmuje to, że druga z tych jednostek miałyby się rozwinąć w przypadku, gdyby państwa członkowskie wykazały wolę rozwijania WPZiB i WPBiO;
105. zaleca utworzenie tymczasowych lub stałych stanowisk ekspertów do spraw bezpieczeństwa w delegaturach UE o największym znaczeniu dla WPBiO, aby skuteczniej zajmować się problemami bezpieczeństwa; wzywa do rozważenia roli, jaką ci eksperci mogliby odgrywać w zakresie zapobiegania zagrożeniom bezpieczeństwa i wczesnego ostrzegania;

PARTNERSTWA

UE/NATO

106. stwierdza, że UE i NATO, związane strategicznym partnerstwem potwierdzonym na szczycie w Chicago, są zaangażowane w wiele wspólnych przedsięwzięć, np. działając w Kosowie, Afganistanie czy w ramach walki z piractwem w Zatoce Adeńskiej i na Oceanie Indyjskim; przypomina w tym kontekście o znaczeniu dobrej współpracy między Unią Europejską a NATO;
107. jest zdania, że wzmocnienie zdolności cywilnych i wojskowych Unii Europejskiej przyniesie korzyści również NATO oraz przyczyni się do powstania synergii między obiema organizacjami;
108. zauważa, że blokada związana ze sporem turecko-cypryjskim nie uniemożliwia obu organizacjom prowadzenia w odpowiedni sposób dialogu politycznego, współpracy dzięki kontaktom na poziomie „staff-to-staff” oraz wzajemnej koordynacji; niemniej jednak wzywa do rozwiązania wspomnianego sporu w celu udoskonalenia współpracy między obiema organizacjami;

109. przyjmuje z zadowoleniem współpracę między UE a NATO w dziedzinie zdolności wojskowych, mającą na celu w szczególności uniknięcie wszelkich powieleń w ramach, z jednej strony, inicjatywy łączenia i udostępniania zdolności wojskowych UE, a z drugiej strony – inicjatywy Smart Defense NATO;
110. zwraca uwagę na znaczenie praktycznej współpracy związanej z bezpieczeństwem cybernetycznym i obroną cybernetyczną w oparciu o istniejącą komplementarność w sferze rozwoju zdolności obronnych oraz podkreśla potrzebę ściślejszej koordynacji, zwłaszcza w dziedzinie planowania, technologii, szkoleń i wyposażenia w tym zakresie;
111. wyraża rozczarowanie rozwijaniem cywilnych struktur zarządzania kryzysowego w ramach NATO, stanowiącym niepotrzebne powielanie zdolności już obecnych i dobrze rozwiniętych w UE;

UE/UA

112. przyjmuje z zadowoleniem współpracę między UE a UA, mającą na celu utrzymanie pokoju i stabilności na kontynencie afrykańskim; zauważa, że UE przyczynia się do budowania pokoju i bezpieczeństwa w Afryce i w tym kontekście popiera wysiłki na rzecz pokoju podejmowane przez UA oraz afrykańskie organizacje regionalne, takie jak ECOWAS, w celu zapewnienia stabilności, bezpieczeństwa i przeciwdziałania zagrożeniu terrorystycznemu na obszarze od Rogu Afryki po Sahel;
113. przypomina o tym, że UE w dalszym ciągu wnosi największy wkład do budżetu AMISOM, i podkreśla konieczność opracowania strategicznej wizji dotyczącej przyszłości tej operacji;

UE/ONZ

114. wyraża zadowolenie z dobrej współpracy, jaka została nawiązana między ESDZ a Departamentem ds. Operacji Pokojowych ONZ; zauważa, że UE dzięki swoim grupom bojowym mogłaby zapewnić siły szybkiego reagowania na potrzeby nadzwyczajnych operacji utrzymywania pokoju, do czasu przejścia działań przez siły ONZ;

UE/OBWE

115. podkreśla znaczenie współpracy UE i OBWE w regionach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz w sprawach takich jak: zapobieganie konfliktom, zarządzanie kryzysowe, odbudowa pokonfliktowa, a także wspieranie i wzmacnianie praworządności; wyraża zadowolenie z tego, że zakres tej współpracy rozszerzył się i pogłębił w ciągu ostatnich lat, ale wzywa do ściślejszej koordynacji i synergii w rozwiązywaniu kryzysów i konfliktów, unikania powielania działań i opracowywania oszczędnych metod;

Unia Europejska/państwa trzecie

116. podkreśla wciąż ważne znaczenie silnych więzi transatlantyckich i przyjmuje z zadowoleniem współpracę między UE a Stanami Zjednoczonymi w ramach operacji zarządzania kryzysowego, w tym EUTM Somalia, Atalanta, EULEX KOSOWO i EUPOL

AFGANISTAN;

117. wyraża zadowolenie z umów ramowych podpisanych dotychczas przez UE z dwunastoma państwami trzecimi w celu umożliwienia im udziału w operacjach cywilnych i wojskowych prowadzonych w ramach WPBiO;

118. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wysokiej przedstawiciel Unii ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa/wiceprzewodniczącej Komisji, Radzie, Komisji, rządów i parlamentom państw członkowskich, sekretarzowi generalnemu NATO, przewodniczącemu Zgromadzenia Parlamentarnego NATO, sekretarzowi generalnemu ONZ, urzędującemu przewodniczącemu OBWE i przewodniczącemu Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE.

OPINIA MNIEJSZOŚCI

w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (na podstawie sprawozdania rocznego Rady dla Parlamentu Europejskiego na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa)

(12562/2011 – C7-0000/2012 – 2012/2138(INI))

Komisja Spraw Zagranicznych, sprawozdawca: Arnaud Danjean

Opinia mniejszości złożona przez posłów GUE/NGL Sabine Lösing i Willy'ego Meyera

Sprawozdanie popiera dalszą militaryzację UE, żąda autonomii wojskowej przez zwiększenie inwestycji w sektor zbrojeniowy, obronny i wojskowy mimo kryzysu finansowego i gospodarczego, operacje (ćwiczenia) wojskowe, postrzega UE jako sojusz wojskowy i popiera współpracę między UE i NATO.

Wyrażamy sprzeciw wobec sprawozdania, ponieważ:

- brakuje w nim pokojowego rozstrzygnięcia konfliktów i skupia się przede wszystkim na obronności UE, interwencjach, militaryzacji, w tym względnie koncentrując się na wiążącej i stałej zorganizowanej współpracy, popiera pośrednie interwencje;
- optuje za interwencjami wojskowymi, domaga się kolejnych i na większą skalę działań militarnych, nalega na wzmocnienie misji WPBiO, popiera utworzenie sztabu operacyjnego Unii Europejskiej;
- zachęca do wykorzystania pomocy na rzecz rozwoju (Europejski Fundusz Rozwoju) do finansowania operacji z dziedziny bezpieczeństwa;
- popiera i zachęca do dalszej współpracy cywilno-wojskowej i popiera podporządkowanie obszarów polityki WPBiO;
- szantażuje, że cięcia w dziedzinie obronności mogą prowadzić do utraty wiarygodności;
- popiera wojskowy kompleks przemysłowy;
- popiera mechanizm ATHENA i nalega na jego stosowanie oraz wykorzystywanie grup bojowych;

Domagamy się:

- radykalnego rozbrojenia (również w dziedzinie jądrowej) na szczeblu UE i na szczeblu światowym;
- aby nie wykorzystywano pomocy rozwojowej na cele militarne;
- prowadzenia wszystkich działań w ścisłej zgodności z Kartą Narodów Zjednoczonych i prawem międzynarodowym;
- nadanie UE charakteru cywilnego, stosowania wyłącznie pokojowych rozwiązań konfliktów oraz rozdziału działań cywilnych i wojskowych
- ścisłego oddzielenia UE od NATO.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	25.10.2012
Wynik głosowania końcowego	+ : 48 - : 7 0 : 8
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Elmar Brok, Jerzy Buzek, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Alexander Mirsky, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Justas Vincas Paleckis, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Libor Rouček, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Laurence J.A.J. Stassen, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Kristian Vigenin, Sir Graham Watson, Boris Zala, Karim Zérubi
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Laima Liucija Andrikiienė, Charalampos Angourakis, Jean-Jacob Bicep, Véronique De Keyser, Andrew Duff, Diogo Feio, Hélène Flautre, Antonio López-Istúriz White, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Luis Yáñez-Barnuevo García